

Protokoll fra møte i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i VKM

Dato: 12.02.08

Tid: kl 10.00 – 15.00

Sted: Veterinærinstituttet, 5 etg.

Møteleder: Janneche Utne Skåre

Deltakere

Fra Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden (Faggruppe 5):

Janneche Utne Skåre (leder), Augustine Arukwe, Christiane Kruse Fæste, Helle Katrine Knutsen, Amund Måge, Anders Ruus.

Forfall: Jan Alexander, Trine Eggen, Gunnar Sundstøl Eriksen, Kari Grave

Fra sekretariatet til VKM:

Marie Louise Wiborg (ref.)

Fra Mattilsynet

Anders Tharaldsen

1. Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Leder for faggruppen, Janneche Utne Skåre, ønsket velkommen til møtet i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester (Faggruppe 5).

Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet, og ingen erklærte seg inhabile vedrørende sakene som skulle behandles på dette møtet.

2. Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent.

Protokoll fra møtet 4. desember 2007 ble gjennomgått uten spesielle anmerkninger.

3. Saker fra møte i Hovedkomiteen

Faggruppeleder refererte muntlig fra sist møte i Hovedkomiteen 24. januar. Faggruppen ble informert om hvordan rapporten om samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding (06/404) ble mottatt av Hovedkomiteen og hva som gjenstår før arbeidet oversendes Mattilsynet. Videre ble medlemmene informert om status for strategiplanen til VKM og Hovedkomiteens arbeid for kreditering av VKM-arbeid.

4. Saker til behandling på møtet

Ikke-dioksinliknende PCB, ny rapport fra EFSA (07/505)

EFSA publiserte i november 2005 en ny rapport om ikke-dioksinliknende PCB. Mattilsynet har i et oppdrag til Faggruppe 5 bedt om å få vurdert fire spørsmål knyttet til forekomst og mulig helserisiko av ikke-dioksinliknende PCB i mat. Mattilsynet skal bruke besvarelsen i sitt EU-arbeid. På grunn av hastesaken med risikovurdering av fiskelever som faggruppen avsluttet i november, har Mattilsynet og VKM blitt enige om at denne saken ikke har hatt høyest prioritet for ferdigstillelse.

Utkastet til uttalelse fra Faggruppe 5 var endret etter innspill fra forrige møte. På grunn av det tidkrevende arbeidet faggruppen har måttet nedlegge for å fremstille analysedataene på en hensiktsmessig måte, har arbeidet tatt uforholdsmessig lang tid.

Faggruppen diskuterte teksten og kom med forslag til endringer.

Vedtak: Sekretariatet fikk i oppdrag å redigere dokumentet i henhold til de innspill som kom fram på møtet, før dokumentet sendes på en siste elektronisk høring i faggruppen. Uttalelsen skal etter planen oversendes Mattilsynet i begynnelsen av mars.

Grunnlag for å vurdere sjømat fra forurensede havner og fjorder (05/509)

Faggruppe 5 har initiert et arbeid med å oppdatere risikovurderingene for de enkelte miljøgiftene og matvarene som det er gitt kostholdsrad for i forurensede havner og fjorder. Dokumentet "Grunnlag for å vurdere sjømat fra forurensede havner og fjorder (05/509-1)" skal være et verktøy/hjelpemiddel for Mattilsynet i håndteringen av saker relatert til forurenset sjømat

Risikovurdering av PAH i skjell (05/509-1a)

Faggruppen har på et tidligere møte besluttet at de skulle se på risikovurderingen av PAH i skjell på nytt. Begrunnelsen for å gjenoppta saken er at Mattilsynet har funnet det vanskelig å tolke konklusjonen i faggruppens risikovurdering. I tillegg er det i tiden etter at faggruppen ferdigstilte sin risikovurdering skjedd endringer i begrunnelsen for hvilke metoder det er best å benytte for å risikovurdere gentoksiske og kreftfremkallende stoffer. Disse metodene er nærmere beskrevet i VKMs publiserte uttalelse om vurdering av helserisiko ved konsum av grillet mat, og elementer fra denne vurderingen inngår i faggruppens revurdering av PAH i skjell.

Faggruppen diskuterte utkastet til uttalelse om risikovurdering av PAH i skjell. Faggruppe 5 er oppmerksom på at EFSA for tiden arbeider med en risikovurdering av PAH, hvor de blant annet skal vurdere om BaP er en god indikator for PAH-eksponering basert på nye analyser av PAH-forbindelser i mat. Om grunnlaget for å benytte BaP som en indikatorsubstans endres vesentlig, vil dette også kunne medføre endret syn på risiko knyttet til eksponering for PAH i norsk kosthold, inkludert PAH-eksponering fra skjell.

Vedtak: Faggruppe 5 valgte å avslutte risikovurderingen av PAH i skjell, selv om EFSA holder på med en risikovurdering av PAH. Faggruppe 5 vil vurdere innholdet i den nye EFSA-vurderingen om PAH når den foreligger. Sekretariatet endrer utkastet til uttalelse om risikovurdering av PAH i skjell i henhold til diskusjonen på møtet. Saken sendes på en siste elektronisk høring til medlemmene før risikovurderingen oversendes Mattilsynet, senest i slutten av februar.

Bromerte flammehemmere (PBDE, HBCDD), PCB og kvikksølv i fisk fra Mjøsa, rapport fra SFT

Faggruppen hadde rapporten fra SFT (Miljøgifter i fisk og zooplankton i Mjøsa – 2007) oppe til orientering på sitt møte 12. februar. Faggruppe 5 konstaterte at PBDE-nivåene i fisk er redusert, at kvikksølvnivåene har økt noe, mens PCB-nivåene stort sett er uendret. I risikovurderingene fra Faggruppe 5 (Vurdering av kvikksølv, dioksiner og dioksinliknende PCB i fisk fra Mjøsa (05/504-2-endelig), Risikovurdering av PBDE (04/504-6-endelig)) er det miljøgiftene kvikksølv og dioksinliknende PCB som det er knyttet størst risiko til, og det er nivåene av disse stoffene som har utløst Mattilsynets kostholdsråd for fisk fra Mjøsa. Faggruppe 5 konkluderte med at det ikke var behov for å ta opp igjen VKMs risikovurderinger fra 2004 og 2005 på bakgrunn av resultatene i rapporten.

Faggruppen diskuterte imidlertid at det kan være risiko knyttet til mulige kombinasjonseffekter av forurensningen i Mjøsa. Faggruppe 5 har forløpig ikke vurdert dette.

5. Orientering fra *ad hoc*-grupper/undergrupper eller lignende.

Risikovurdering av avløpslam brukt som gjødsel (05/511)

Saken ble ikke diskutert på møtet.

6. Planer for 2008

Faggruppen diskuterte planer for 2008. Faggruppen tok utgangspunkt i Mattilsynets planer for 2008, faggruppens årsplan for 2008 og arbeidskapasiteten blant medlemmene. Videre var medlemmene i forkant av møtet bedt om å komme med forslag til temaer som kunne være aktuelt for selvinitiering. Faggruppen ble ikke ferdig med diskusjonen på møtet, og sekretariatet ble bedt om å lage en huskeliste over temaer til videre diskusjon i faggruppen. Faggruppen mente at Mattilsynets forslag til mulige bestillinger av risikovurderinger fra VKM innenfor faggruppens ansvarsområder var relevante (radioaktivitet, HBCD, PAH, biotoksiner). Faggruppen avventer derfor de foreslåtte bestillingene fra Mattilsynet for 2008.

Enkelte medlemmer mente at det er muligheter for å heve kompetanse ved at medlemmer holder noen faglige innlegg i forbindelse med faggruppemøtene. Et aktuelt tema for møtet før sommeren vil være tolkning og bruk av *in vitro* celledtester i risikovurderingssammenheng. To medlemmer av faggruppen har kompetanse på dette.

7. Saker til hovedkomiteen

Dette punktet ble ikke diskutert på møtet.

8. Orientering fra Mattilsynet

Mattilsynet orienterte om planer for 2008 under punkt 6.

9. Møter o.a. av felles interesse

Dette punktet ble ikke diskutert på møtet.

10. Nytt fra sekretariatet

- Ny koordinator for Hovedkomiteen er på plass i sekretariatet
- Det foregår en suppleringsrunde i VKM, spesielt på fagområder som berører Faggruppen for GMO. Faggruppe 5 har ikke meldt inn behov for å styrke sin kompetanse.
- Det skal avholdes et møte mellom Mattilsynet, VKM og kunnskapsinstitusjonene 4. mars for å diskutere status, roller og planer fremover.
- Sekretariatet informerte kort om et seminar i forbindelse med innlemmelse av EUs matlovforordning, avholdt i Helse- og omsorgsdepartementet i uke 6. Direktøren av EFSA var tilstede og holdt innlegg på seminaret.

11. Fastsettelse av nye møtedatoer

Sekretariatet vil sende ut e-post med forslag til nye møtedatoer for våren 2008. Faggruppen diskuterte mulighetene for at det på møtet før sommeren også ble tid til noen faglig innslag (se punkt 6 om planer for 2008). Faggruppen må regne med at det må avholdes et relativt omfattende møte før sommeren for å behandle utkast til rapport fra *ad hoc*-gruppen for avløpsslam.

12. Eventuelt

Det var ingen saker under dette punktet.